

Samouczek

ĆWICZENIA

z niemieckim za pan brat

Oglądaj, rozwiązuj, mów!

Neunundzwanzigste
Woche

In der neunundzwanzigsten Woche:

Ćwiczenia gramatyczne

- Czas przeszły **Perfekt** – ćwiczenia usprawniające umiejętność budowania zdań
- **Partizip II** czasowników rozdzielnie złożonych
- Zdania okolicznikowe celu żeby - **um ... zu, damit**
- Zamiana zdań z **um ... zu** na **damit**
- Formy ściągnięte np. **aufs, ins, am, im, ...**
- Przykłady użycia form ściągniętych w zwrotach
- Przyimki z celownikiem (Dativ) i biernikiem (Akkusativ)
- Czasowniki ruchu i spoczynku pytania **wo** i **wohin**

Ćwiczenia leksykalne

Tłumaczenie zwrotów i zdań

Tłumaczenie zdań w czasie przeszłym

Odnajdowanie dokończeń zdań

Ćwiczenia usprawniające umiejętność komunikowania się

Budowanie zdań z rozsypanych elementów

Ćwiczenia kształtujące rozumienie ze słuchu

Odnajdowanie odpowiedzi na usłyszane pytania

Powtarzaj i staraj się zapamiętać!

ausführen, er führt ... aus

wyprowadzać, on wyprowadza

befreien

uwalniać

Beispiel (das), die Beispiele

przykład

bemerkend; die Bemerkung, die Bemerkungen

dostrzegać, zauważać; uwaga, adnotacja

bestehen (aus)

zdawać, istnieć, składać się

bezahlen; die Bezahlung, die Bezahlungen

płacić, zapłata

Bild (das), die Bilder

obraz, zdjęcie, ekran

einpacken, er packt ... ein

pakować, on pakuje

eröffnen; (die) Eröffnung, die Eröffnungen

otwierać; otwarcie

Garage (die), die Garagen

garaż

Gebirge (das), die Gebirge

góry

herein

do środka

Krankenhaus (das), die Krankenhäuser

szpital

Land (das), --

wieś

Land (das), die Länder

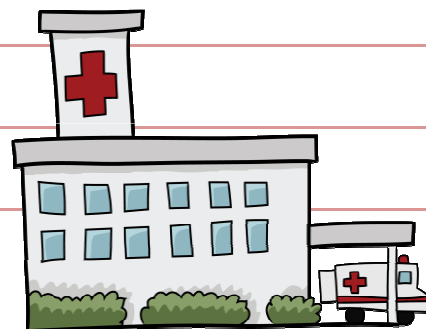
kraina

Note (die), die Noten

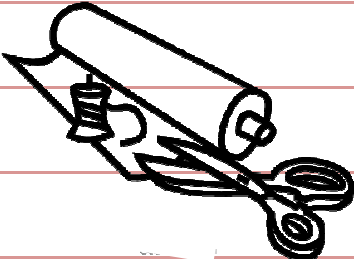
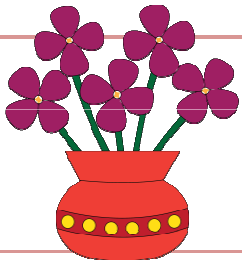
ocena, nota, nuta

Poster (das), die Posters

plakat

Powtarzaj i staraj się zapamiętać!

Prüfung (die), die Prüfungen		egzamin
Schluss (der), die Schlüsse		koniec
Schuld (die), --		wina
Schuld (die), die Schulden		dług
Selbstständigkeit (die), --		samodzielność, niezależność
sicher		pewny, bezpieczny
stellen		stawiać
Stoff (der), die Stoffe		materiał, tkanina
Teller (der), die Teller		talerz
Vase (die), die Vasen		wazon
verdienen; der Verdienst, die Verdienste; das Verdienst, die Verdienste		zarabiać; zarobki; zasługa
verletzen; die Verletzung, die Verletzungen		ranić; rana
vorhaben, er hat ... vor		mieć zamiar, zamierzać

Co to znaczy? Przetłumacz.

Jesteś piękna jak z obrazka.

Du bist bildhübsch.

Kommen Sie bitte herein.

Morgen wird die Straße eröffnet.

Kannst du bitte ein Beispiel dafür geben?

Im Sommer fahren wir immer zu unseren Großeltern aufs Land.

Es besteht die Möglichkeit ...

Er macht immer treffende Bemerkungen.

Die Wohnung besteht aus drei Zimmern.

Du musst deine Schulden zurückbezahlen.

Die Tatra ist das bekannteste Gebirge in Polen.

Uzupełnij zdania w czasie przeszłym Perfekt.

kąpać	baden	gebadet
słuchać	hören	gehört
uczyć się	lernen	gelernt
planować	planen	geplant
myć szorować	putzen	geputzt

Die Mutter ihr Kind schon gebadet.

Mama wykąpała już swoje dziecko.

..... die Mutter ihr Kind schon?

Czy mama wykąpała już swoje dziecko?

Wen hat die Mutter schon?

Kogo mama już wykąpała?

Ich dich nicht

Nie słyszałam ciebie.

..... du mich nicht?

Nie słyszałaś mnie?

Warum ?

Dlaczego mnie nie słyszałaś?

Ich kann!

Ich weiß!

Wir Deutsch ge....t.

Uczyliśmy się niemieckiego.

..... ihr ?

Czy uczyliście się niemieckiego?

Wann ?

Kiedy uczyliście się niemieckiego?

Ich gestern Fenster

Wczoraj myłem okna.

..... ?

Czy myłeś wczoraj okna?

..... du Fenster?

Kiedy myłeś okna?

Wir unsere Reise gut geplant.

Dobrze zaplanowaliśmy naszą podróż.

..... ?

Czy dobrze zaplanowaliście waszą podróż?

..... geplant?

Co dobrze zaplanowaliście?

Uporządkuj zdania w czasie przeszłym Perfekt.

habt - Wann - **geübt** - ihr - Grammatik (?)

Kiedy ćwiczyliście gramatykę?

habe - ich - auf dich - **gewartet** - nicht (.)

Nie czekałem na ciebie.

Meine Mutter - das Mittagessen - **gekocht** - **hat** (.)

Moja mama gotowała obiad.

Ich - mich - **habe** - **gesetzt** - auf - den Stuhl (.)

Usiadłem na krzesło.

Deutsch - ihr - **habt** - gestern - **gelernt** (?)

Czy wczoraj uczyliście się niemieckiego?

Wo - ihr - **habt** - **gewohnt** - vor einem Jahr (?)

Gdzie mieszkaliście przed rokiem?

du - schon - das Zimmer - **aufgeräumt** - **hast** (?)

Czy już posprzątałeś pokój?

Dam radę!

Czas przeszły Perfekt z czasownikami rozdzielnie złożonymi.

Zbuduj trzecią formę (PartizipII).

sprzątać	aufräumen	geräumt
otwierać	aufmachen	aufge.....
wyprowadzać	ausführen	führt
robić zakupy	einkaufen	ein.....
zapakować	einpacken	
uczesniczyć w grze	mitspielen	
zamierzać	vorhaben	
przedstawiać	vorstellen	

Wann **kaufst** du für unsere Party **ein**?

Kiedy zrobisz zakupy na nasze przyjęcie?

Ich **habe** schon alles für unsere Party **einge**kauft.

Już kupiłam wszystko na naszą imprezę.

Jeśli czasownik jest rozdzielnie złożony, wówczas „ge” występuje pomiędzy przedrostkiem, a czasownikiem głównym.

zumachen - **zu**gemacht

Pass auf!

Uważaj!

Ich dochgepasst.

Przecież uważałem.

Stellt euch bitte vor!

Przedstawcie się!

Wir uns schonge.....

My się już przedstawiliśmy.

Wann führst du den Hund aus?

Kiedy wyprowadzisz psa?

Ich den Hund schon

Już wyprowadziłam psa.

Uzupełnij zdania w czasie przeszłym Perfekt.

otwierać	aufmachen	aufgemacht
uważać	aufpassen	aufgepasst
sprzątać	aufräumen	aufgeräumt
wyprowadzać	ausführen	ausgeführt
przedstawiać	vorstellen	vorgestellt

Ogarniam!

Macht bitte eure Bücher auf Seite 42 auf!

Otwórzcie proszę swoje książki na stronie 42!

Wir doch

Przecież otworzyliśmy już książki.

Räumst du endlich dein Zimmer auf?

Czy w końcu sprzątniesz swój pokój?

Ich mein schon

Już wczoraj sprzątnęłam swój pokój.

Usłyszysz pytania, odnajdź do nich odpowiedzi.

Doch, wir gehen morgen ins Kino.

Ins Krankenhaus.

Siehst du nicht? Neben der Vase

Ja, ich möchte mich neben dich aufs Sofa setzen.

In die Garage, natürlich.

Ich bade und surfe gern, deshalb fahre ich wieder ans Meer.

Ja, setzt euch schon an den Tisch!

Ich sitze in meinem Zimmer vor dem Computer.

Sprawdź, czy jesteś ekspertem w czasach przeszłych.

Przetłumacz zdania.

To ... Es war nett von dir. ...

Er sollte fleißiger lernen.

Wie hast du dich am Morgen gefühlt?

Was hattest du vor?

Mochtest du mich?

Wovor hattest du Angst?

Ich habe dich geliebt.

Du hast das wieder gemacht!

Er durfte nicht ausgehen.

Ich konnte mich vor einem halben Jahr auf Deutsch nicht vorstellen.

Lernt weiter!
Gebt nicht auf!

zдания okolicznikowe celu

Um ... zu i damit :

- znaczą to samo: *żeby/ ażeby/ aby*,
- ponadto **damit** tłumaczymy w zależności od osoby *żebym, żebyś, żebyśmy, żebyście*.

Różnice w budowie zdań:

..., **um** die besten Noten **zu** haben.

..., **damit** er die besten Noten **hat**.

... *żeby* mieć najlepsze oceny.

... *żeby* on miał najlepsze oceny.

..., **um** weite Reisen **machen zu** können.

..., **damit** du weite Reisen **machen** kannst.

... *żeby* móc robić dalekie podróże.

... *żebyś* mógł robić dalekie podróże.

..., **um zu** sprechen.

..., **um** richtig **zu** sprechen.

..., **um** richtig Deutsch **zu** sprechen.

..., **um** richtig Deutsch sprechen **zu** können.

różne podmioty

Ich gehe aus, **damit** du Ruhe hast.

(Ja) wychodzę, *żebyś* (ty) miał spokój.

damit

ten sam podmiot

Ich kaufe Gemüse, **damit** ich etwas Gesundes esse.

(Ja) kupuję warzywa, *żeby* (ja) zjadł coś zdrowego.

damit
um ... zu

Ich kaufe Gemüse, **um** etwas Gesundes **zu** essen.

Kupuję warzywa, *żeby* zjeść coś zdrowego.

Ich trage Sonnenbrille,
um Augen **zu** schützen.

Dokończ tłumaczenie zdań.

On daje jej drogie prezenty, żeby ona go lubiła. (mögen)

Er gibt ihr teure Geschenke, ihn mag.

Próbowałam wszystkiego, żeby się uwolnić. (sich befreien)

Ich habe alles versucht, um mich zu

Zostań cicho, żeby nikt cię nie zauważył. (niemand - bemerken)

Bleib ruhig, dich

Otwieram konto oszczędnościowe, żeby oszczędzać pieniądze. (Geld sparen)

Ich eröffne ein Sparkonto, Geld

Nauczycielka mówi głośno, żeby dzieci ją dobrze słyszały. (hören)

Die Lehrerin spricht laut,

Nie mogę powiedzieć mu prawdy, żeby go nie zranić. (verletzen)

Ich kann ihm die Wahrheit nicht sagen,

On pracuje bardzo ciężko, żeby spłacić swoje długi. (Schulden zurückbezahlen)

Er arbeitet sehr schwer,

Trzeba powtórzyć materiał w domu, żeby wszystko zrozumieć. (verstehen)

Man muss den Stoff zu Hause wiederholen,

Ich muss das schaffen!

Vor der Abreise darf ich nichts vergessen, ...

Damit ich meine Deutschprüfung bestehe, ...

Unsere Eltern geben uns viel Freiheit,...

Er kommt heute bei mir vorbei, ...

Männer sollen Ordnung halten,...

Schreib mir alles auf,...

Patrick hilft Bianca beim Lernen,...

Ich kaufe ihm eine neue Uhr, ...

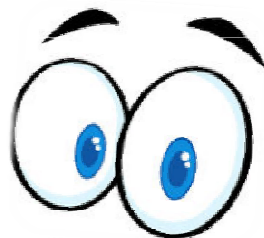
Damit Sie mich gut verstehen, ...

Schließt die Tür ab, ...

Ich mache alles, ...

odnajdź dokończenia zdań.

damit du zufrieden bist.

damit ich nichts vergesse.

lerne ich fleißig jeden Tag.

damit keiner hereinkommt.

damit er sich nicht verspätet.

wiederhole ich alles langsam.

damit mein Urlaub schön wird.

damit sie gute Noten bekommt.

damit wir Selbständigkeit lernen.

damit ihre Frauen glücklicher werden.

damit ich ihm bei den Hausaufgaben helfe.

Napisz te same urywki zdań po **damit**.

Zastosuj wskazany zaimek osobowy.

..., **um** sich **zu** befreien. (ich)

..., **damit** ... mich befreie.

..., **um** dir die Wahrheit **zu** sagen. (ich)

..., dir die Wahrheit sage.

..., **um** ihr das erlauben **zu** dürfen. (du)

..., ihr das

..., **um** uns besser kennen**zu**lernen. (wir)

..., uns besser

..., **um** schnell ein**zu**schlafen. (sie – Sg.)

...,

..., **um** alles erklären **zu** können. (Sie)

..., mir alles

..., **um** ein eigenes Geschäft **zu** eröffnen. (ihr)

...,

..., **um** ins Kino gehen **zu** dürfen. (ihr)

...,

..., **um** schlank **zu** bleiben. (er)

...,

ściąga!

Ich kaufe Gemüse, **um** etwas Gesundes **zu** essen.

Kupuję warzywa, żeby zjeść coś zdrowego.

Ich kaufe Gemüse, **damit** ich etwas Gesundes esse.

(Ja) kupuję warzywa, żebym (ja) zjadł coś zdrowego.

Formy ściągnięte

Formy ściągnięte, to połączenia przyimków z rodzajnikami.
Takie połączenia występują zarówno **w celowniku (Dativ)** jak i **w bierniku (Akkusativ)**.

Formy ściągnięte w celowniku (Dativ)

am = an dem
beim = bei dem
im = in dem
vom = von dem
zur = zu der
zum = zu dem

N	der	die	das	die
D	dem	der	dem	den
A	den	die	das	die

zum Arzt
do lekarza

im Mai
w maju

am Fenster
na oknie

Formy ściągnięte w bierniku (Akkusativ)

ans = an das
aufs = auf das
durchs = durch das
fürs = für das
ins = in das
übers = über das

ans Meer
nad morze

durchs Leben
przez życie

ins Kino
do kina

Formy ściągnięte tłumaczymy tylko w zestawieniu z rzeczownikami, np.:
am Anfang - na początku, **am Montag** - w poniedziałek, **am Telefon** - przy telefonie

Formy ściągnięte

Formy ściągnięte w bierniku (Akkusativ)

ans = an das
aufs = auf das
durchs = durch das
fürs = für das
ins = in das
übers = über das

Przetłumacz przykłady:

aufs Neue beginnen zaczynać

ins Ausland fliegen lecieć

aufs Land fahren jechać

ans Licht kommen wyjść na jaw

aufs Spiel setzen ryzykować

ins Kino gehen

zum Glück na

zum Beispiel na przykład

im Gebirge sein

im Meer baden

vom zehnten Mai

bis zum Schluss bleiben

Formy ściągnięte w celowniku (Dativ)

am = an dem
beim = bei dem
im = in dem
vom = von dem
zur = zu der
zum = zu dem

uzupełnij tłumaczenia.

zum
im vom
aufs ins ans
zur beim
übers im übers
am

dostać od dyrektora **Direktor** bekommen
dojść do dworca **Bahnhof** kommen
zostać w pokoju **Zimmer** bleiben
jechać nad morze **Meer** fahren
iść na imprezę **Party** gehen
spać w łóżku **Bett** schlafen
być u lekarza **Arzt** sein
zaczynać od nowa **Neue** beginnen
jechać do szpitala **Krankenhaus** fahren
trwać przez weekend **Wochenende** dauern
w poniedziałek iść do kina **Montag** **Kino** gehen
telefonować przez Internet **Internet** telefonieren

Formy ściągnięte w celowniku (Dativ)

am = an dem
beim = bei dem
im = in dem
vom = von dem
zur = zu der
zum = zu dem

Formy ściągnięte w bierniku (Akkusativ)

ans = an das
aufs = auf das
fürs = für das
durchs = durch das
ins = in das
übers = über das

N	der	die	das	die
D	dem	der	dem	den
A	den	die	das	die

Przyimek rządzi przypadkiem.

in an auf vor über unter hinter neben zwischen	w przy, na na przed nad pod za obok pomiedzy	Dativ wo? spoczynek	dem einem meinem	der einer meiner	dem einem meinem	den --- meinen
		Akusativ wohin? ruch	den einen meinen	die eine meine	das ein mein	die --- meine

Okulary leżą obok książki.
Die Brille liegt **neben dem** Buch.

Położ okulary obok książki!
Leg die Brille **neben das** Buch!

Siedzę na sofie.
Ich sitze **auf dem** Sofa.

Siadam na sofie.
Ich setze mich **auf das** Sofa.

www.niemiecki.co

Pies leży pod stołem.
Der Hund liegt **unter dem** Tisch.

Pies czołga się pod stół.
Der Hund kriecht **unter den** Tisch.

Dopasuj pytania do odpowiedzi.

Przykładowe czasowniki ruchu

Wohin + Akkusativ

gehen *iść*

stellen *stawiać*

hängen *wieszać*

legen (sich) *kłaść (się)*

setzen (sich) *siadać, sadzać*

Wohin setzen wir uns ?

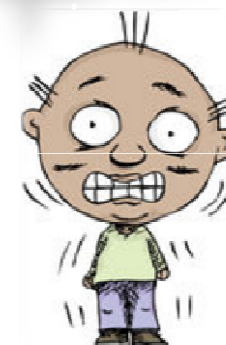
Wohin fährst du?

Wohin hängst du das Foto?

Wohin kann ich mich legen?

Wohin soll ich die Vase stellen?

Nie ogarniam!

ins Bett

ans Meer

auf den Tisch

an den Tisch

an die Wand

Dopasuj pytania do odpowiedzi.

Hilfe!

Przykładowe czasowniki spoczynku

Wo + Dativ

sein *być*

stehen *stać*

hängen *wiszieć*

liegen *leżeć*

sitzen *siedzieć*

Wo lernst du?

Wo sitzt du?

Wo liegt mein Teller?

Wo hängt der neue Rock?

Wo steht mein Fahrrad?

Wo liegen viele Kranken?

in den Krankenhäusern

in der Schule

in der Garage

in dem Schrank

auf dem Stuhl

auf dem Küchentisch

zbuduj zdania z rozsypanych elementów.

Idę do kuchni. On gotuje w kuchni.

ich - er - kocht - gehe - in die Küche - in der Küche

Leżę chory w łóżku. Połóż się do łóżka!

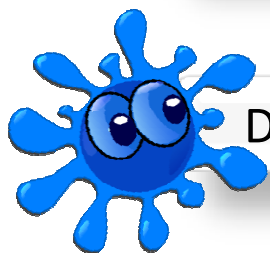
Ich - Leg - liege - dich - krank - im Bett - ins Bett.

Zostań w swoim pokoju! Idź do swojego pokoju!

Geh - Bleib - in dein Zimmer - in deinem Zimmer

Zdjęcia wiszą na ścianie. Powieś plakat na ścianie!

die Bilder - häng - hängen - bitte - das Poster - an der Wand - an die Wand

Taksówkarz zawiezie mnie do hotelu. Nocujesz dzisiaj w hotelu?

Der Taxifahrer - bringt - übernachtest - du - mich - heute - im Hotel - ins Hotel

Puść ciepłą wodę do wanny! On kąpie się w wannie.

Er - lass - bitte - badet - warmes Wasser - in die Badewanne - laufen - in der Badewanne

Siedzimy przy stole, na krzesłach. Usiądźcie do stołu na krzesłach.

Wir - sitzen - setzt euch - am Tisch - an den Tisch - auf die Stühle - auf den Stühlen

Czy mój samochód stoi w garażu? Zaparkuj proszę swój samochód do garażu.

Park - Steht - bitte - mein Auto - dein Auto - in die Garage - in der Garage

wybierz prawidłowy element.

(Lieg - Leg) dich ins Bett!

Ich gehe morgen (ins - im) Kino.

Was liegt auf (den - dem) Tisch?

Er sitzt in (sein - seinem) Zimmer.

Bist du jetzt in (dem - den) Garten?

Er ist schon in (die - der) Schule.

(Setzen - Sitzen) Sie sich auf das Sofa!

Dativ	dem	der	dem	den -n
Akkusativ	den	die	das	die

Wo + Dativ

sein *być*

stehen *stać*

hängen *wisieć*

liegen *leżeć*

sitzen *siedzieć*

Wohin + Akkusativ

gehen *iść*

stellen *stawiać*

hängen *wieszać*

legen (sich) *kłaść (się)*

setzen (sich) *siadać, sadzać*

(Wo - Wohin) soll
ich gehen?

Wir fahren (ins - im) Gebirge.

Ich muss auf die Toilette (sein - gehen).

(Wo - Wohin) soll ich den Mantel hängen?

Przetłumacz zdania.

sein Verdienst

verletzt

aufs Neue

ans Licht

Teller

Die Eröffnung
einen sicheren

Kiedy w końcu prawda wyjdzie na jaw?

Ten uczeń ma złe oceny w szkole.

Zaraz dojdę do końca (do wniosku).

Muszę wszystko zacząć od nowa.

On ma pewne (bezpieczne) miejsce pracy.

To była twoja wina.

Co to za materiał?

Czy już wyprowadziłeś psa?

Postawcie talerze i wazon na stół.

Czy masz już jakieś plany w weekend?

Otwarcie tej nowej ulicy jest jego zasługą.

Jeśli się ciężko zrani, trzeba jechać do szpitala.

Stoff

die Wahrheit

zum Schluss

eine Vase

Schuld

Noten

Hast ... vor

ausgeführt

ausführen, er führt ... aus

befreien

Beispiel (das), die Beispiele

bemerken; die Bemerkung, die Bemerkungen

bestehen (aus)

bezahlen; die Bezahlung, die Bezahlungen

Bild (das), die Bilder

einpacken, er packt ... ein

eröffnen; (die) Eröffnung, die Eröffnungen

Garage (die), die Garagen

Gebirge (das), die Gebirge

herein

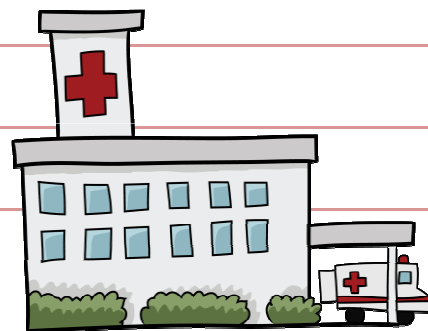
Krankenhaus (das), die Krankenhäuser

Land (das), --

Land (das), die Länder

Note (die), die Noten

Poster (das), die Posters

Zapamiętaj! Wpisz znaczenia.

Prüfung (die), die Prüfungen

Schluss (der), Schlüsse

Schuld (die), --

Schuld (die), die Schulden

Selbstständigkeit (die), --

sicher

stellen

Stoff (der), die Stoffe

Teller (der), die Teller

Vase (die), die Vasen

verdienen;

der Verdienst, die Verdienste;

das Verdienst, die Verdienste

verletzen;

die Verletzung, die Verletzungen

vorhaben, er hat ... vor

